

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA FENOMENULUI VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

CAPITOLUL I - INTRODUCERE

Violența în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional, cât și la nivelul României.

În ciuda faptului că violența în familie și în special violența împotriva femeii constituie de câteva decenii un subiect de dezbatere, comunitatea internațională nu a reușit, până în prezent, să pună capăt acestei forme extrem de distructive. Violența în familie este o problemă complexă, care implică atât protecția integrității personale a victimelor, cât și protejarea intereselor lor sociale comune, precum libertatea și democrația.

Violența pe motive de gen aduce de asemenea, o gravă atingere democrației, pornind de la premisa că femeile supuse violențelor reprezintă o categorie ale cărei șanse de a participa la viața socială și profesională sunt semnificativ reduse, în timp ce viața de familie își pierde funcția de a oferi membrilor acesteia securitatea de care ei au nevoie.

Datele recente arată că societatea românească contemporană, în lipsa unor modele progresiste, tinde să se orienteze spre construirea relațiilor dintre femei și bărbați în familie, către un model patriarhal, axat din păcate, pe fondul scăderii nivelului de trai, al nivelului de educație și pe evoluțiile sociale negative ale tranziției românești.

În acest context, prevenirea violenței în familie devine o prioritate în ceea ce privește promovarea modelelor relaționale bazate pe egalitatea de gen. Totodată, apare ca o necesitate introducerea în legislația națională a unor referiri concrete la măsuri și acțiuni menite să confere o protecție adecvată femeilor, copiilor și vârstnicilor care se confruntă cu violențe în cadrul familial, acestea fiind, în fapt, categorii sociale aflate într-un grad ridicat de vulnerabilitate. Adesea, violența se manifestă prin controlarea și izolarea victimelor, cele care sunt confruntate cu violențe casnice fiindu-le greu să accepte necesitatea raportării acestor fapte autorităților, fiind adesea supuse unor presiuni puternice din partea autorului violențelor, a rudelor sau a altor persoane pentru a renunța la plângere.

Prin urmare, protecția juridică cuprinzătoare și coerentă a integrității victimelor violenței în familie are o importanță capitală, autoritățile competente trebuind să acorde prioritate urmării penale a faptelor săvârșite cu violență în contextul relațiilor de familie.

CAPITOLUL II - INFORMAȚII GENERALE RELEVANTE

România, ca stat democratic european, promovează o politică publică integrată în materia creșterii eficienței prevenirii și controlului infracționalității în domeniul violenței în familie, bazată pe o atitudine proactivă orientată spre reducerea costurilor violenței în familie, dezvoltarea serviciilor sociale de calitate în favoarea victimelor precum și în vederea reabilitării juridice și sociale a agresorilor familiari, creșterea încrederii publicului în instituțiile de profil, precum și implicarea societății civile în programe de suport.

Strategia națională de prevenire și combatere a violenței în familie are ca premise asumate politic importanța asigurării stabilității cadrului legislativ și instituțional în domeniu și alocarea resurselor

adecvate pentru o funcționare eficientă a instituțiilor care luptă împotriva acestui flagel, ce afectează viața de familie, în România.

„Convenția privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice” adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, reiterează recomandarea consolidării politicii comprehensive și coordonate în vederea prevenirii și combaterii tuturor formelor de violență în familie, în special prin îmbunătățirea coordonării la cel mai înalt nivel și elaborarea unei noi strategii multianuale solide pentru a preveni și a pedepsi actele de violență în familie.

Prezenta strategie asigură implementarea recomandărilor formulate în Convenție, încorporând totodată recomandările specifice formulate în Evaluarea privind implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței în Familie 2005 – 2007, precum și contribuțiile provenind de la alți reprezentanți ai societății civile care au participat la elaborarea acestui document. Aceste recomandări subliniază faptul că noul document strategic trebuie să fie unul comprehensiv și multidisciplinar, care să vizeze puterea executivă, legislativă și judecătorească, mediul academic dar și autoritățile publice locale și societatea civilă.

În conformitate cu convenția mai sus menționată, conținuturile planurilor operative din prezenta strategie țin cont de următoarele aspecte:

- Violența familială afectează în mod disproporționat femeile (conform articolului 2, paragraful 1 din Convenția Consiliului Europei pentru Prevenirea și Combaterea Violenței Împotriva Femeilor și Violenței Domestice);
- Violența împotriva femeii este favorizată de relațiile inegale de putere între femei și bărbați care conduc la dominarea și discriminarea femeilor;
- Copiii sunt afectați de violența în familie chiar și atunci când violența nu este îndreptată direct împotriva lor, ci sunt doar martori la violență;
- Standardul european pentru serviciile disponibile victimelor prevede existența unui loc în adăpost la fiecare 10.000 de locuitori.

Strategia națională de prevenire și combatere a violenței în familie și planul de măsuri aferent vor fi implementate în perioada 2013 - 2018.

Strategia promovează bune practici în domeniu și instrumente utile în practica activității tuturor celor care intră în contact direct cu victimele și agresorii familiali, specialiștilor din diferite domenii precum protecția socială, administrația locală, justiția, sănătatea, educația, în vederea asigurării unui plan comun de măsuri, care să aibă ca scop reintegrarea în societate a persoanelor afectate de violența în familie și reabilitarea agresorilor familiali.

a. Violența în familie în România - indicatori de percepție și statistici oficiale

Conform Eurobarometrului 72.3 din 2010 „Violența domestică împotriva femeilor” coordonat de Comisia Europeană, în Europa, o femeie din patru este victimă a violenței domestice la un moment dat în viață. Între 6% și 10% din populația feminină a Europei este afectată de violența domestică în decursul unui an.

În ceea ce privește percepția violenței în familie de către populație în România, nu se poate vorbi încă de progrese însemnate. Potrivit informațiilor furnizate de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București și Centrul de Sociologie Urbană și Regională, în cadrul cercetării asupra cazuisticii în domeniul violenței din anul 2008, populația din România percepe violența în familie ca fiind un fapt obișnuit, iar o proporție destul de însemnată (60%) este tolerantă față de comportamentele violente din familie, considerând că astfel de fapte sunt justificate în anumite situații sau uneori, în funcție de context, chiar în toate situațiile. Prin prisma acestei realități, multe victime aleg să nu acționeze împotriva agresorului, o astfel de abordare fiind bazată pe un întreg complex de factori și percepții, justificate de cele mai multe ori de lipsa mijloacelor

materiale care ar permite victimei să ducă o viață independentă, teama sau chiar rușinea de stigmatizare din partea comunității, lipsa cunoașterii legislației și a serviciilor sociale disponibile de care ar putea beneficia.

Deși statisticile oficiale ale autorităților publice centrale arată un număr de aproximativ 82.000 cazuri raportate de violență în familie în perioada 2004-2011 și 800 decese, aceste valori sunt însă mult subestimate dacă ne raportăm la valorile obținute prin studii statistice, sociologice care arată o incidență de circa 20% de-a lungul vieții (21% Sondaj Gallup, 2003, realizat în București, respectiv 18,4% Sondaj CURS realizat la nivel național în cadrul proiectului VIODOM).

Numărul cazurilor de violență în familie înregistrate și centralizate la nivel național de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale nu reprezintă dimensiunea reală a fenomenului, ele reprezentând în fapt doar numărul de cazuri care au fost raportate și înregistrate la nivelul autorităților locale.

Se estimează că numărul real al cazurilor de violență în familie este mult mai mare, pe de o parte datorită faptului că multe victime nu se prezintă la autoritățile cu atribuții în domeniu sau nu declară problema reală cu care se confruntă, iar pe de altă parte datorită existenței unei raportări deficitare care se menține. De asemenea, se folosesc terminologii sau încadrări diferite ale aceluiași fapt ce corespund caracteristicilor fenomenului violenței în familie, fiind identificate o serie de insuficiențe/dificultăți privind modul de colectare, înregistrare și raportare a datelor privind cazurile de violență în familie, lipsa corelării datelor înregistrate de diferite instituții, raportări duble sau lacunare.

În consecință, suntem în prezența unor statistici diferite, care sunt greu de comparat având în vedere că în general fiecare dintre instituțiile vizate centralizează doar propriile date referitoare la cazurile de care a luat la cunoștință.

Analiza dinamicii fenomenului prin compararea rezultatelor sondajului de opinie realizat de CURS în anul 2008 cu privire la fenomenul violenței în familie cu cele ale unui alt sondaj de opinie pe aceeași problematică realizat în 2003 de IMAS în colaborare cu Centrul de Parteneriat pentru Egalitate, arată că rata globală de violență în familie de-a lungul vieții a crescut în anul 2008 față de cea din 2003 cu 4,1%, iar cea referitoare la ultimele 12 luni a crescut cu 1,6%.

Sondajul de opinie CURS realizat în 2008 arată că peste 1,2 milioane de românce cad victime ale violenței în fiecare an; mai puțin de 1% intră în statisticile oficiale urmare depunerii unei plângeri împotriva agresorului. Se arată că în 45% dintre familiile din România există risc de violență asupra minorilor, iar în 10% dintre acestea se manifestă forme de abuz asupra minorilor.

Un indicator relevant pentru acest fenomen îl reprezintă și numărul de inculpați trimiși în judecată în cauze care privesc fapte ce se circumscriu cazuisticii violenței în familie, Raportul privind activitatea desfășurată de Ministerul Public în anul 2011 relevând faptul că 469 inculpați au fost trimiși în judecată în anul respectiv, ceea ce reprezintă 0,8% din totalul celor trimiși în judecată.

În anul 2011, la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române, au fost sesizate cu 9,46% mai multe infracțiuni de violență în familie față de anul 2010, ceea ce denotă o încredere tot mai mare a populației în instituția poliției. Din totalul infracțiunilor de violență intrafamilială, 62% (+15,66%) au fost soluționate de unitățile teritoriale de poliție.

Din totalul infracțiunilor sesizate, în 22,61% de cazuri s-a dispus începerea urmăririi penale (cu 11,36% mai puține ca în anul 2010). Acest lucru scoate în evidență faptul că, în baza unor temeri, care țin de aspecte financiare, sentimentale, greutatea familială legate de creșterea și îngrijirea copiilor etc., victimele nu vor să-și încheie relația cu agresorul, astfel încât ele retrag plângerea penală sau nu vor să depună plângere împotriva acestuia.

O formă importantă a violenței în familie este cea manifestată împotriva copiilor, unde au fost înregistrate creșteri față de anul 2010 cu 21,15%. Creșteri ale violenței în familie au fost

înregistrate la infracțiunile de vătămare corporală cu 35,23%; loviri sau alte violențe cu 22,04% și rele tratamente aplicate minorului cu 21,15%. Totuși, în anul 2011 au fost înregistrate și scăderi la infracțiunile de raport sexual cu un minor cu 12%; viol cu 9,26% și tentativă de omor cu 7,79% față de anul 2010.

b) Evoluția cadrului strategic de reformă și dezvoltare în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie

O primă politică publică în domeniu a fost reprezentată de Strategia națională în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și Planul de măsuri pentru implementarea acestora în perioada 2005- 2007, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.686/2005. Acestea au influențat evoluțiile din domeniu astfel încât astăzi putem vorbi de o serie de progrese, o parte dintre acestea fiind obținute prin integrarea conceptului de violență în familie cu cele de violență asupra copilului:

- în anul 2010 în cadrul Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC), instituții aflate în subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, s-a înființat un compartiment cu atribuții precise în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie (în conf. cu H.G nr. 967/2010 pentru modificarea și completarea H.G nr. 1.434/2004 privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului);
- au fost elaborate documente de lucru comune, care cuprind informații relevante și utile în instrumentarea cu celeritate a cazurilor de violență în familie (prin HG nr. 49/2011 s-a aprobat Metodologia cadru privind prevenirea și intervenția în cazurile de violență în familie și s-au înființat, la nivelul județelor și sectoarelor municipiului București echipele intersectoriale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie integrate cu violența asupra copilului);
- a fost modificată și completată Legea nr. 217/ 2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, instituindu-se o serie de măsuri menite să asigure victimei dreptul la demnitate și viață privată, fiind introdus “ordinul de protecție”, prin care instanța poate să dispună, cu caracter provizoriu, una sau mai multe măsuri – obligații sau interdicții pentru agresor;
- comparativ cu anul 2004, la nivel național a crescut numărul de adăposturi pentru victimele violenței în familie și au fost înființate primele centre de asistență destinate agresorilor familiari:
 - a) 59 de adăposturi pentru victimele violenței în familie, dintre care 38 sunt publice, 2 - în parteneriat public-privat și 19 – private;
 - b) 20 centre de prevenire și combatere a violenței în familie, dintre care 10 sunt publice, 1 - în parteneriat public-privat și 9 – private;
 - c) 3 centre care oferă servicii sociale adresate agresorilor familiari.
- au fost organizate campanii de informare cu privire la gravitatea fenomenului violenței în familie, al căror scop a fost în principal stimularea unui grad de toleranță zero față de acest tip de violență și respingerea acestui fenomen de către victime sau alte persoane:
 - a) Campania națională 2004-2005 “Violența se învață în familie”;
 - b) Campania națională 2006-2008 de prevenire și combatere a violenței în familie (s-a derulat în contextul campaniei paneuropene “Parlamentele unite pentru combaterea violenței asupra femeilor, inclusiv a violenței domestice”;
 - c) Expoziția de fotografie 2007 “La feminin”;
 - d) Campanie de sensibilizare a opiniei publice 2008 “Femei în umbră. Umbre”;
 - e) Anual au fost organizate la nivel național cele 16 Zile de Activism împotriva Violenței asupra Femeii.

Caracterul neunitar al jurisprudenței, accesul greoi al victimei la servicii de asistență juridică adecvate, toleranța și acceptarea socială crescută față de comportamentele violente din familie, perpetuarea inegalității dintre sexe, statistici diferite, uneori greu de comparat, numărul mic de adăposturi, de centre de consiliere pentru victime și de centre de asistență pentru agresorii familiari

raportat la nevoile comunității, lipsa măsurilor preventive (ordinul de protecție și restricție), precum și lipsa fondurilor alocate activităților de perfecționare continue a practicienilor din domeniu au condus la o tendință de înmulțire a actelor repetate de violență în cadrul aceleiași familii, precum și la o tendință de creștere a gravității acestor abuzuri săvârșite în spațiul familial.

CAPITOLUL III - PRIORITĂȚI, POLITICI ȘI CADRU JURIDIC EXISTENT

Strategia națională de prevenire și combatere a violenței în familie este un document de viziune strategică pe termen lung, care oferă coordonatele majore de acțiune în sprijinul promovării drepturilor victimelor, asigurării securității și protejării victimelor abuzurilor familiale.

Prezenta strategie cuprinde principiile de acțiune, obiectivele generale și specifice relevante la nivel național. Totodată, documentul include aspecte practice și instrumente concrete de lucru utile la dezvoltarea planurilor de acțiune sectoriale precum: inventarul privind măsurile preventive și de combatere obligatorii, indicatori de performanță asociați, structura standard a planului de acțiune, mecanismul de coordonare și monitorizare.

În baza consultării inter-instituționale organizate cu ocazia elaborării acestei strategii, va fi asigurată complementaritatea inițiativelor deja adoptate la nivel național, referindu-ne aici la Strategia națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a Planului operațional în perioada 2008 – 2013, precum și Strategia națională pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați și a Planului general de acțiuni pentru perioada 2010 – 2012.

Strategia Națională de Prevenire și Combatere a Violenței în Familie pentru perioada 2013 – 2018 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței în Familie pentru perioada **2013 – 2017** stabilesc un set de măsuri destinate să reducă sau să contribuie la diminuarea actelor de violență în familie, să atenueze sentimentul de insecuritate al victimei precum și să reducă riscul recidivei și facilitarea unui reintegrării sociale a persoanelor care au comis infracțiuni de violență în familie.

Prezenta strategie vizează prevenirea și combaterea violenței în familie, care în mod curent afectează viața de familie și comunitatea.

Cadrul legislativ național în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie cuprinde:

- Codul Penal al României, republicat, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 211 din 27/05/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale;
- Hotărârea Guvernului nr. 1434/2004, republicată privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1007/2010 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului pentru perioada 2010 – 2012;
- Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie;
- Ordinul nr. 383 din 12 iulie 2004 privind aprobarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie;

- Ordinul nr. 384 din 12 iulie 2004 pentru aprobarea Procedurii de conlucrare în prevenirea și monitorizarea cazurilor de violență în familie;
- Ordinul nr. 385/304/1018 din 21 iulie 2004 privind aprobarea Instrucțiunilor de organizare și funcționare a unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

Lupta împotriva violenței în familie este plasată în paradigma protecției drepturilor fundamentale ale copilului și ale omului, astfel cum sunt acestea recunoscute de Convenția ONU privind drepturile copilului, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene. Totodată, există o serie întreagă de recomandări internaționale bazate pe o cauzistică instrumentată la nivelul instanțelor internaționale, care plasează violența în familie în contextul practicilor și politicilor ce vizează sănătatea publică și lupta împotriva tratamentelor discriminatorii.

Este de necontestat faptul că prevenirea și combaterea violenței în familie se regăsește în toate normele juridice internaționale care au stat la baza elaborării legislației românești în domeniu, inclusiv a prezentei strategii. Dintre acestea, menționăm:

- Carta Națiunilor Unite – 24 octombrie 1945;
- Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW), adoptată și deschisă spre semnare de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în 1979 și ratificată de România în 1981;
- Recomandarea Comitetului de Miniștri către statele membre nr. R(85)4, cu privire la violența în familie;
- Recomandarea Comitetului de Miniștri către statele membre nr. R(87)21 privind asistența victimelor și prevenirea victimizării;
- Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989;
- Recomandarea Comitetului de Miniștri către statele membre R(90)2 privind măsurile sociale referitoare la violența în familie;
- Declarația privind eliminarea violenței împotriva femeilor, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 23 februarie 1994;
- Declarația și Platforma de acțiune adoptate la Beijing, în cadrul Conferinței Mondiale asupra Femeilor, septembrie 1995;
- Recomandarea Consiliului Europei nr. R (2002)5 privind protecția femeilor contra violenței;
- Rezoluția Adunării Generale a Națiunilor Unite nr. 61/143 privind intensificarea eforturilor în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor din 19 decembrie 2006;
- Rezoluția Consiliului Europei nr. R (2007) 1582 "Parlamentele unite în combaterea violenței domestice împotriva femeilor";
- Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 26 septembrie 2007;
- Rezoluția Parlamentului European din 26 noiembrie 2009 referitoare la eliminarea violenței împotriva femeilor (2010/C 285 E/07);
- Rezoluția Parlamentului European din 5 aprilie 2011 referitoare la prioritățile și structura unui nou cadru al politicii UE de combatere a violenței împotriva femeilor (2010/2209(INI));
- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Council of Europe Treaty Series - No. 210/2011).

CAPITOLUL IV - DEFINIREA PROBLEMEI

Lipsa unui cadru legislativ coerent și funcțional, absența practicilor unitare de lucru, insuficienta dezvoltarea a serviciilor, lipsa specialiștilor și slaba lor pregătire, precum și lipsa unei culturi non-violente sunt cele mai importante probleme la care va răspunde prezenta strategie.

Având în vedere că multe victime au semnalat lipsa de reacție a reprezentanților poliției, dificultăți în obținerea ordinelor de protecție și în general atitudinea tolerantă a judecătorilor față de actele de violență familială precum și lipsa de informare a medicilor de familie privind serviciile care pot fi accesate de victimele violenței intrafamiliale, apreciem ca deosebit de utilă continuarea demersurilor privind campaniile de informare care să vizeze aceste categorii de specialiști.

Rețeaua inter-instituțională de servicii trebuie direcționată și coordonată, pentru a obține rezultate și pentru a asista victimele în mod corespunzător. Un aspect la fel de important se referă la necesitatea imperativă de a sprijini dezvoltarea unei capacități de intervenție sistematică la nivel local, în strânsă coordonare cu organele de poliție și parchetele, pentru protecția și siguranța victimelor – adulți și copii, deopotrivă.

Comisia Convenției CEDAW, care dispune de un mecanism de raportare din partea guvernelor, a transmis Guvernului României într-un document oficial ce a reprezentat un răspuns la raportul periodic al statului român din 2006, o serie de recomandări prioritare referitoare la violența în familie, care s-au referit cu prioritate la asigurarea implementării cu efect a legislației pentru acces la măsuri de protecție, finanțarea de către stat a unui număr suficient de adăposturi și finanțarea unei linii telefonice de urgență pentru victimele violenței familiale.

În consecință, anumite intervenții asupra cadrului legislativ și ajustări ale cadrului instituțional sunt necesare. De asemenea, în cadrul procesului ulterior de implementare a strategiei, vor fi elaborate sau, după caz, actualizate, proceduri de lucru inter-sectoriale unitare și standardele de calitate privind servicii sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie. Vor fi susținute eforturi pentru extinderea serviciilor (adăposturi, centre de consiliere, linii telefonice de urgență) și va fi promovat parteneriatul cu societatea civilă.

CAPITOLUL V – OBIECTIVELE STRATEGIEI

Obiective generale

1. Prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului;
2. Protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat, și adoptarea unor politici și măsuri specifice;
3. Promovarea cooperării intersectoriale și susținerea parteneriatului cu societatea civilă și a parteneriatului public-privat în implementarea politicilor în domeniu.

Obiective operaționale

1. Creșterea eficacității programelor de prevenire prin implementarea sistematică a măsurilor de prevenire în vederea reducerii toleranței la violența în familie.
2. Dezvoltarea de atitudini și comportamente non-violente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" față de violența în familie.
3. Asigurarea implementării unitare a legislației și îmbunătățirea cadrului legislativ actual prin elaborarea legislației secundare.
4. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței în familie corelat cu violența asupra copilului.
5. Dezvoltarea unui sistem unitar de servicii sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și asigurarea calității acestora, printr-o abordare nediscriminatorie, în particular sensibilă la diferențele culturale, de vârstă și gen.
6. Crearea unui sistem informațional integrat de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie și violență asupra copilului la nivel național.

7. Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale ale resurselor umane în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie/ Creșterea calității resurselor umane.
8. Dezvoltarea relațiilor de colaborare între partenerii interni și între statul român și statele sau organismele internaționale implicate în prevenirea și combaterea violenței în familie.
9. Monitorizarea și evaluarea activităților întreprinse în vederea prevenirii și combaterii violenței în familie.

CAPITOLUL VI - PRINCIPII GENERALE

Fiecare măsură cuprinsă în prezenta strategie și în planul de acțiune se subsumează următoarelor principii:

- a) Principiul legalității în desfășurarea activităților de prevenire și combatere a violenței în familie;
- b) Principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale în implementarea măsurilor de prevenire și combatere a violenței în familie;
- c) Principiul nediscriminării și egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați - impune actorilor care gestionează cazurile de violență în familie adoptarea unui comportament corect, imparțial și nediscriminatoriu, fără deosebire de rasă, sex, religie, naționalitate, apartenență politică, avere sau origine socială, față de toți cetățenii;
- d) Principiul celerității în instrumentarea cazurilor de violență în familie;
- e) Principiul prevenirii săvârșirii actelor de violență în familie;
- f) Principiul securizării și protecției victimei - garantează intervenția, în limita cadrului legal, prin acțiuni care să asigure inclusiv protecția fizică a victimei;
- g) Principiul centrării pe persoană. Acest principiu presupune centrarea pe nevoile persoanei și implicarea ei activă în toate deciziile ce o privesc;
- h) Principiul confidențialității și al normelor deontologice profesionale, fără prejudicierea activității de semnalare a situațiilor de violență sau a activității de instrumentare a cazurilor;
- i) Principiul prevenirii revictimizării, prin limitarea interviurilor repetate;
- j) Principiul finanțării adecvate și utilizării responsabile a resurselor financiare alocate pentru implementarea măsurilor identificate pentru atingerea obiectivelor de reducere a violenței în familie;
- k) Principiul descentralizării în dezvoltarea acțiunilor de prevenire și combatere a violenței în familie - presupune acordarea unui sprijin logistic și financiar pentru autoritățile locale;
- l) Principiul abordării integrate - presupune coordonarea și cooperarea între toate instituțiile implicate, iar practicile și procedurile în domeniul prevenirii, monitorizării și combaterii violenței în familie, precum și cele de implementare a măsurilor de asistență socială, vor avea la bază o viziune și o concepție unitară, cu accent pe parteneriat și colaborarea în rețea;
- m) Principiul parteneriatului public – privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a violenței în familie.

CAPITOLUL VII - DIRECȚII DE ACȚIUNE

Pentru anii 2013 - 2018, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și-a propus atingerea următoarelor direcții de acțiune, ținând cont de măsurile prevăzute de prezenta strategie, respectiv:

- dezvoltarea capacității autorităților administrației publice locale de a interveni în prevenirea și combaterea violenței în familie;
- implementarea la nivel național a Sistemului informațional integrat de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie;
- creșterea eficienței în combaterea infracțiunilor de violență în familie;
- realizarea de acțiuni de prevenire a fenomenului violenței în familie, în colaborare cu instituțiile partenere;
- formarea profesională continuă a specialiștilor care activează în domeniul violenței în familie (de ex., pentru asistent social, polițist, medic/medic legist, psiholog, procuror, judecător);
- recuperarea victimei și/sau a agresorului familial prin activități integrate și complementare medicale, de informare, consiliere, psihoterapie și alte terapii, derulate într-o manieră integrată în scopul creșterii autonomiei și valorii sociale individuale, a dezvoltării responsabilității și redobândirii abilității sociale;
- continuarea procesului de finanțare pentru înființarea de noi unități de prevenire și combatere a violenței în familie.

CAPITOLUL VIII - REZULTATE AȘTEPTATE ȘI INDICATORI

Urmare implementării eficiente a prezentei strategii în perioada 2013-2018, vor fi atinse următoarele rezultate la nivel național:

Rezultate		Indicatori
1.	Reducerea toleranței față de violența în familie și creșterea eficacității programelor de prevenire prin implementarea sistematică a măsurilor de prevenire.	Numărul programelor de prevenire implementate. Număr de beneficiari ai programelor de prevenire în dinamică. Număr de victime în dinamică în zonele de aplicare a programelor de prevenire.
2.	Dezvoltarea de atitudini și comportamente non-violente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" față de violența în familie.	Numărul de campanii de informare implementate. Număr de materiale informative diseminate. Numărul de persoane informate. Număr de sesizări privind violența în familie în dinamică.
3.	Implementarea unitară a legislației și îmbunătățirea legislației secundare.	Actele normative care modifică și completează legislația în vigoare. Acorduri bilaterale. Ghiduri și proceduri elaborate și diseminate. Modele de bune practici diseminate.
4.	Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței în familie corelat cu violența asupra copilului.	Număr de protocoale de colaborare și parteneriate semnate între instituțiile implicate. Număr de cazuri victime ale violenței în familie instrumentate anual. Numărul de servicii înființate anual (minim un adăpost și un centru de consiliere pentru victime și agresori pe județ până în anul 2017). Creșterea numărului victimelor/ agresorilor care beneficiază de servicii, în funcție de

		nevoile lor.
5.	Existența unui sistem unitar de servicii sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și asigurarea calității acestora, printr-o abordare sensibilă la diferențele culturale, de vârstă și gen.	Standarde de calitate pentru serviciile destinate victimelor violenței în familie și cele destinate agresorilor. Ordin comun prin care se aprobă metodologia privind procedurile de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie.
6.	Existența unui sistem informațional integrat de înregistrare, raportare și management al cazurilor de violență în familie și violență asupra copilului la nivel național.	Formatul soft și utilizarea acestuia de către autoritățile/instituții implicate în gestionarea violenței în familie. Numărul instituțiilor care utilizează sistemul.
7.	Consolidarea capacității profesionale a resurselor umane în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie/Creșterea calității resurselor umane.	Numărul de cursuri de formare profesională continuă organizate. Numărul de profesioniști, pe categorii profesionale pregătiți la nivel național.
8.	Dezvoltarea relațiilor de colaborare între partenerii interni și între statul român și statele sau organismele internaționale implicate în prevenirea și combaterea violenței în familie.	Număr de protocoale de colaborare și parteneriate semnate între instituțiile implicate.
9.	Monitorizarea și evaluarea activităților întreprinse în vederea prevenirii și combaterii violenței în familie.	Rapoartele semestriale și anuale întocmite și publicate.

CAPITOLUL IX FINANȚARE

Activitățile în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie se finanțează conform prevederilor legale în vigoare din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetele fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice;
- c) bugetele fondurilor externe nerambursabile;
- d) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, precum și ale municipiilor, orașelor și comunelor;
- e) donații, sponsorizări și alte surse, în condițiile legii.

Proiecțiile bugetare de susținere a măsurilor prevăzute în planul anual de acțiune în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie sunt elaborate în fiecare an, pentru anul următor și reprezintă o condiționalitate a implementării strategiei.

CAPITOLUL X PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE

Activitățile de monitorizare se vor desfășura pe toată perioada de implementare și vor include atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, progresele înregistrate în implementarea strategiei, identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor antivolență în familie, precum și creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire și combatere a acestui fenomen.

În vederea monitorizării prezentei strategii, precum și în vederea coordonării eforturilor din acest domeniu în corelare și integrare cu cele din domeniul violenței asupra copilului, se înființează subcomitetul de lucru permanent pentru violența în familie în subordinea Comitetului Național Director (CND) pentru prevenirea și combaterea exploatarea copiilor prin muncă aflat în coordonarea ministrului muncii, familiei și protecției sociale. Modul de organizare și funcționare a subcomitetului de lucru se stabilește prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale. În vederea eliminării eforturilor paralele, scăderii costurilor și eficientizării acțiunilor din domeniul violenței, atribuțiile CND se vor extinde pentru toate formele de violență asupra copilului și violența în familie prin modificarea HG nr.617/2004.

Stadiul implementării strategiei va fi evaluat pe baza unor rapoarte de monitorizare, elaborate anual, de către subcomitetul de lucru mai sus menționat. Rapoartele elaborate sunt prezentate și supuse aprobării Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Metodologia derulării acestor activități de monitorizare va fi elaborată de subcomitet în termen de trei luni de la adoptarea strategiei și supusă aprobării Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. De asemenea, evaluarea impactului strategiei se va realiza prin raportarea la indicatorii externi de performanță antivioolență în familie, dar și la cei vizând costul violenței în familie.

CAPITOLUL XI – ETAPE ULTERIOARE ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

În conformitate cu prevederile Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, implementarea strategiei pentru prevenirea și combaterea violenței în familie se va realiza sub autoritatea și în coordonarea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale prin structurile de specialitate.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în colaborare cu Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției vor asigura mediatizarea strategiei, precum și diseminarea informațiilor relevante și bunele practici identificate în implementarea strategiei.

Evaluarea ex-post a impactului strategiei va urmări să analizeze modul de folosire a resurselor, realizarea impactului așteptat și eficiența intervențiilor. Se vor evalua factorii de succes sau de eșec, cât și sustenabilitatea rezultatelor și impactului strategiei. Pentru o evaluare adecvată a rezultatelor strategiei, evaluarea ex-post trebuie realizată după trecerea unui anumit timp de la implementare. În acest scop pot fi contractați evaluatori externi.